

Jméno a příjmení:	Petra Slívová	
UČO:	483792	
Název, kód předmětu:	Statistická analýza dat, PSY117	
Vyučující:	Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D.	
Datum odevzdání:	8. 5. 2019	Seminární skupina: 03

Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech

Od 90. let počet uživatelů ilegálních drog v ČR prudce roste a nyní se jejich počet odhaduje na 35 až 37 tisíc osob. Vědeckých poznatků je ale v některých oblastech užívání drog stále málo. Jde například o sledování dlouhodobého vyústění závislosti na drogách.

Jednu z prvních významnějších prací na toto téma publikoval Antoine Vaillant. Sledoval 100 drogově závislých, kteří byli přijati do léčení v New Yorku v roce 1952 a sledování po 20 letech zopakoval. Zjistil, že roku 1972 se nedožilo celých 23 % osob a abstinentů bylo kolem 38 %.

Existují i novější výzkumy, které docházejí k podobným výsledkům. Ve studii Rathoda, Addenbrookové a Rosenbacha se zkoumalo 86 osob závislých na heroinu. Po 33 letech bylo po smrti 22 % osob, 18 % stále heroin užívalo, 42 % byli dlouhodobí abstinenti, 10 % užívalo ethadon a o zbytku souboru se nepodařilo získat informace.

V České republice byla vytvořena v roce 2012 první studie tohoto typu. Jejimi autory jsou Ladislav Csémy, Tomáš Zábranský, Kateřina Grohmannová, Zuzana Dvořáková, Jiří Brenza a Barbora Janíková. Této studii se účastnilo 124 dospívajících problémových uživatelů drog z Prahy. Jejich průměrný věk byl 17,5 let. Analýza byla prováděna z dat sesbíraných v průběhu prvního vyšetření mezi lety 1996 až 1998 a poté během přehodnocení v letech 2010 a 2011. Informace byly získány prostřednictvím rozhovorů a dotazníků zaměřených na návykové chování, osobnostní charakteristiky, sebehodnocení, duševní zdraví a spokojenost v životě. V druhé části výzkumu bylo vyšetřeno pouhých 52 osob (41,9 %). Mezi důvody neprovedení druhého vyšetření u zbytku osob patřilo ve většině případů, že nebyli nalezeni na adrese bydliště (51,6 %), odmítli účast ve studii (5,6 %), nebo se odstěhovali do zahraničí (0,8 %). Časový odstup mezi vyšetřeními byl 13,6 let a průměrný věk osob v následujícím vyšetření 31 let.

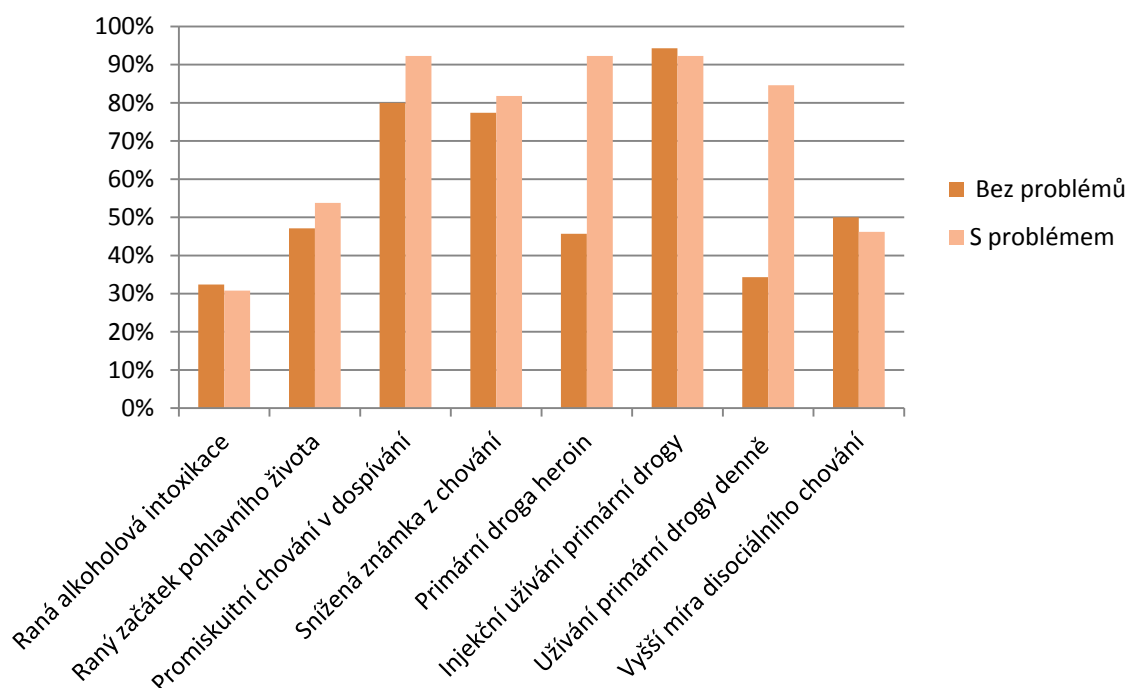
Z výsledků vyplynulo, že problém s drogami mělo nadále 13 osob z 52 (užívali heroin či jiný opiát, pervitin, kokain, nebo substituční látky – metadon, buprenorfin). V obou skupinách (nadále užívajících drogy i abstinentů) v druhé části zkoumání měla více než polovina dotázaných práci, ve skupině bez drogových problémů bylo vyšší zastoupení osob žijících v manželství a výskyt mentální poruchy, která si žádala odborné léčení byl u obou skupin

stejný. Výrazně vyšší hodnoty měla skupina s nadále trvajícím drogovými problémy v počtu detoxifikačních pobytů a celkových počtů léčení z drogové závislosti.

Hlavním přínosem této studie je poznatek, že intenzivní užívání drog v období dospívání přetrvalo do mladé dospělosti pouze u 25 % následně dotázaných. Ve srovnání s jinými dlouhodobými výzkumy byla míra abstinence výrazně vyšší. Pravděpodobně to bylo způsobeno tím, že při prvním vyšetření nešlo o případy osob v léčbě, ale většinou se jednalo pouze o klienty nízkoprahových zařízení, což je sociální služba, která nabízí bezplatné služby. Také se jednalo o mladší osoby. Vysoká míra abstinence ale nezaručuje bezproblémovost, protože i abstinující lidé měli stále problém například v oblasti pracovního uplatnění. S tímto souvisí nižší úroveň dosaženého vzdělání, které byla ve většině případů pouze základní, případně vyučení. Z toho vyplývá, že užívání drog v dospívání výrazně ovlivňuje studijní úspěšnost. Skupina nadále užívající drogy měla také větší problémy v oblasti zdraví, problémy a problémy v oblasti dodržování zákona. Překvapivě nízké byly hodnoty u problémů s alkoholem.

Největší rozdíly v období dospívání jsme mohli pozorovat v zastoupení primární drogy a frekvenci užívání primární drogy. Denní užívání u problémové skupiny bylo 85 % a u neproblémové 34 %. Toto je velká odlišnost a nese s sebou i více detoxifikačních a léčebných pobytů problémové skupiny (viz graf).

Adolescentní intenzivní užívání drog má tedy potvrzené a v mnoha směrech nepříznivé dopady na zdraví, sociální fungování v dospělosti, limituje dosažení vyššího vzdělání, a tím zhoršuje možnosti pracovního uplatnění.

Graf zobrazuje rozdíly mezi skupinami osob nadále užívajících drogy a osob bez problému s nimi. Uvádí jejich chování a návyky v době dospívání. Data jsou znázorněna v procentech.

Zdroj

Csémy, L., Zábranský, T., Grohmannová, K., Dvořáková, Z., Brenza, J., & Janíková, B. (2012). Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: Analýza psychosociálních charakteristik. *Československá psychologie*, 56(6), 505-517.